

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет української філології та журналістики
Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувачка кафедри української
літератури

доц. Демченко А.В.

«29» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПРАКТИКУМ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(ТИПОЛОГІЯ СТИЛІВ І ФОРМ У МИСТЕЦТВІ)»**

спеціальності: 035 Філологія (українська мова та література)

факультет української філології та журналістики

2019 –2020 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Практикум з української літератури
(типологія стилів і форм у мистецтві)» для студентів за спеціальностями:
035 Філологія (українська мова та література)

Розробник: Демченко А.В., кандидатка філологічних наук, доцентка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української літератури

Протокол від «29 » серпня 2019 року № 1

Завідувачка кафедри української
літератури

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, overlapping letters, positioned above a horizontal line.

(доц. Демченко А.В.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна (за вибором)	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія (українська мова та література)	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90/90		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		32 год.;	8 год.
		Консультація	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	82 год.
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3 %; 66,7 %

для заочної форми навчання 8,9 %; 91,1 %

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Програма нормативної дисципліни спрямована на поглиблення знань, умінь і навичок студентів із літературознавства.

Мета навчальної дисципліни: ґрунтовно засвоїти комплекс теоретичних і практичних знань з теорії стилів та закономірностей літературного процесу, формування у майбутніх філологів відповідних уявлень про специфіку художньої літератури як різновиду мистецтва слова.

Завдання навчальної дисципліни:

теоретичні:

- формувати у студентів здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку;
- формувати в студентів уявлення про літературу як мистецтво слова, закономірності літературного процесу;
- сприяти засвоєнню знань студентами про літературні напрями;
- спрямовувати студентів на оволодіння знаннями й уміннями оцінювати художню своєрідність текстів, творчості письменника в цілому під кутом зору національної культури і міжкультурної значущості;

практичні:

- формувати в студентів здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства;
- сприяти набуттю студентами навичок визначити родову приналежність твору, його жанр, жанрову форму, прокоментувати засоби зображення світу й людини в ньому;
- формувати вміння аналізувати й критично оцінювати закономірності розвитку художньої літератури в її національних, регіональних та світових вимірах;
- формувати вміння застосовувати на практиці знання про основні тенденції розвитку і своєрідність літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів фольклору, української літератури, історії зарубіжної літератури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студентство оволодіває такими **компетентностями:**

Загальнопредметні:

- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові:

– Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української та зарубіжної літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

Програмні результати навчання:

1. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

2. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури та зарубіжної літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
3. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин або 3 кредити ECTS.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Поняття стилю. Чинники формування стилю.

Стиль та його структура. Контекстуальні та іманентні чинники формування стилю. Теорія стилів Д. Чижевського. Загальна характеристика стилів в архітектурі, живописі, музиці. Стиль у літературі – індивідуальна неповторність творчого почерку; сукупність прийомів, яким віддається перевага; єдність індивідуальних і типових, спільних для багатьох індивідуальностей рис творчості. Стиль – цілісна система всіх елементів, з яких складаються літературна творчість, художній твір і літературний процес, котрий містить їх у собі. Рухливість категорії стилю. Необхідність розрізнення стилів творчості, стилів творів і тих чи інших етапів літературного процесу; стилі індивідуальні, групові; стилі певних шкіл, течій і напрямів; стилі мовні й мовленнєві; стилі естетичні та історичні; стилі, які несуть на собі відбиток тих чи інших родів, видів і жанрів; стилі віршовані та прозові; стилі традиційні та новаторські. Стилізація і пародія.

Монументальний стиль. Література європейського Середньовіччя: раннє, розвинуте, пізнє. Монументальний стиль Києворуської доби. Релігійний світогляд авторів. «Слова про закон і благодать» Іларіона. Домірність, простота і зрозумілість монументального стилю. «Слово о полку Ігоревім».

Готика. Загальна характеристика стилю. Готичний стиль в архітектурі. Готичні художні стилі в європейському мистецтві. Готична література: джерела, традиції, розвиток. Готика в українській літературі. Неоготика.

Ренесанс. Епоха Відродження в Європі. Живопис доби Відродження. Характерні риси ренесансної культури і літератури. Українська література періоду Ренесансу.

Бароко. Історико-культурні параметри бароко. Естетика бароко. Хронологічні межі епохи. Сучасна періодизація епохи (раннє бароко, зріле бароко, пізнє бароко). Барокова архітектура, живопис. Братські школи. Києво-Могилянська академія. Козацький міф. Слов'янське бароко. Освоєння теорії бароко в Україні. Українська барокова поезія. «Козацькі літописи» як етап історичного самоусвідомлення нації.

Класицизм. Античні традиції у сприйнятті класицизму. Вимоги до форми. Класицизм в українській літературі.

Сентименталізм. Характерні ознаки сентименталізму. Сентименталізм в англійській і європейських літературах. Сентименталізм в українській літературі.

Романтизм. Романтизм як тип художнього світосприйняття. Основні етапи розвитку та течії романтизму. Основні концепти романтизму: два світи, двійництво, ідеал, мистецтво, особистість, екзотика. Український романтизм: хронологічні межі, національні риси, митці-романтики.

Реалізм. Реалістичні тенденції в українській літературі початку ХХ ст. Неореалізм. Соцреалізм. Вибір жанрових форм у літературі та малярстві реалізму.

Модернізм як система художніх цінностей. Символізм, імпресіонізм, експресіонізм, сюрреалізм). Поняття «модерн» та «модернізм». Європейські джерела модернізму. Модерністські тенденції у літературі України. Новаторські прийоми у мистецтві. Театр у контексті українського модернізму. Приклади рис модернізму у кінематографі України.

Український авангард (футуризм, конструктивізм, «потік свідомості», примітивізм, театр абсурду, театр Леся Курбаса). Авангард та епатаж. Пародія в естетиці авангарду.

Постмодернізм. Постмодернізм як літературне та культурне явище. Постмодернізм в архітектурі та мистецтві. Філософія постмодернізму та її вплив на українську літературу. Риси українського постмодернізму.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Характеристика стилів XI-XVIII століть												
Тема 1. Поняття стилю. Чинники формування стилю	5		2			3	7					7
Тема 2. Монументальний стиль	6		2			4	7					7
Тема 3. Готика	7		2			5	7					7
Тема 4. Ренесанс	8		2			6	7					7
Тема 5. Бароко	8		4			4	8		2			6
Тема 6. Класицизм. Сентименталізм	10		4			6	8		2			6
Разом за змістовим модулем 1	44		16			28	44		4			40
Змістовий модуль 2. Специфіка стилів XIX-XXI століть												
Тема 7. Романтизм	10		4			6	10		2			8
Тема 8. Реалізм	8		2			6	8					8
Тема 9. Модернізм як система художніх цінностей	10		4			6	8					8
Тема 10. Український авангард (футуризм, конструктивізм, примітивізм, театр Леся Курбаса).	10		4			6	10		2			8
Тема 11. Постмодернізм	8		2			6	10					10
Разом за змістовим модулем 2	46		16			30	46		4			42
Усього годин	90		32			58	90		8			82

5. ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 Характеристика стилів XI-XVIII століть			
Практичний модуль			
№	Тема	План	Год.
1	Поняття стилю. Чинники формування стилю	Поняття стилю. Стиль як індивідуальне використання мови. Стиль і поетика. Традиційна стилістика. Нова стилістика. Контекстуальні теорії зміни стилів. Стиль та світогляд доби. Іманентні теорії зміни стилів. Теорія культурних хвиль Д. Чижевського у контексті досліджень інших науковців (Ю. Тинянова. Д. Лихачова). Стилізація і пародія як механізми розвитку літератури. Загальна характеристика стилізації і пародії: двоплановість (орієнтація на певний оригінал), трансформування, прагматизм співвідношення з оригіналом, пародійна «нев'язка планів». Д. Чижевський про пародію.	2
2	Монументальний стиль	Література європейського Середньовіччя: раннє, розвинуте, пізнє. Романеск і готика. Монументальний стиль Києворуської доби. Релігійний світогляд авторів. «Слова про закон і благодать» Іларіона. Домірність, простота і зрозумілість монументального стилю.	2
3	Готика	Загальна характеристика стилю. Готичний стиль в архітектурі. Готичні художні стилі в європейському мистецтві. Готика: орнаментальність, мозаїчність, символічність. Готична література: джерела, традиції, розвиток. Готика в українській літературі. Неоготика.	2
4	Ренесанс	«Відкриття» людини і природи. Античний відгомін. Ідеал гармонії. Епоха Відродження в Європі. Живопис доби Відродження. Характерні риси ренесансної культури і літератури. Українська література періоду Ренесансу. Нерозвинутість нового стилю в Україні.	2
5	Бароко	Історико-культурні параметри бароко. Естетика бароко. Хронологічні межі епохи. Сучасна періодизація епохи (раннє бароко, зріле бароко, пізнє бароко). Барокова архітектура, живопис. Братські школи. Києво-Могилянська академія. Козацький міф. Слов'янське бароко. Освоєння теорії бароко в Україні. Українська барокова поезія. «Козацькі літописи» як етап історичного самоусвідомлення нації.	4
6	Класицизм. Сентименталізм	Античні традиції у сприйнятті класицизму. Вимоги до форми. Класицизм в українській літературі. Характерні ознаки сентименталізму. Сентименталізм в англійській і європейських літературах. Сентименталізм в українській літературі.	4

Змістовий модуль 2
Специфіка стилів XIX-XXI століть

7	Романтизм	Романтизм. Романтизм як тип художнього світосприйняття. Основні етапи розвитку та течії романтизму. Основні концепти романтизму: два світи, двійництво, ідеал, мистецтво, особистість, екзотика. Український романтизм: хронологічні межі, національні риси, митці-романтики.	4
8	Реалізм	Реалізм. Реалістичні тенденції в українській літературі початку XX ст. Неореалізм. Соцреалізм. Вибір жанрових форм у літературі та малярстві реалізму.	2
9	Модернізм як система художніх цінностей	Модернізм як сукупність мистецьких течій. Загальна характеристика неоромантизму, символізму, імпресіонізму та інш. Розвиток модернізму в Україні. Дискусія про модернізм	4
10	Український авангард (футуризм, конструктивізм, примітивізм, театр Леся Курбаса)	Український авангард (футуризм, конструктивізм, «потік свідомості», примітивізм, театр абсурду, театр Леся Курбаса). Авангард та епатаж. Пародія в естетиці авангарду.	4
11	Постмодернізм	Постмодернізм як літературне та культурне явище. Постмодернізм в архітектурі та мистецтві. Філософія постмодернізму та її вплив на українську літературу. Риси українського постмодернізму.	2

Модуль самостійної роботи

	Тема	Види і форми роботи
1	Поняття стилю. Чинники формування стилю	Опрацювати матеріал за підручником Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. Тернопіль: Феміна, 1994. 480 с.
2	Монументальний стиль	Скласти тези доповіді «Поняття монументального стилю. Головні характеристики»
3	Готика	Скласти тези доповіді «Готична література: джерела, традиції, розвиток»
4	Ренесанс	Скласти тести «Європейський ренесанс»
5	Бароко	Підготувати доповідь «Образ саду, часу, Бога у барокових творах»
6	Класицизм. Сентименталізм	Скласти таблицю «Основні ознаки класицизму та сентименталізму»
7	Романтизм	Підготувати презентацію «Український романтизм»
8	Реалізм	Скласти тези доповіді «Реалізму в літературі: ознаки, етапи розвитку»
9	Модернізм як система художніх цінностей	Підготувати презентацію «Модерні напрямки в українській літературі»

10	Український авангард (футуризм, конструктивізм, примітивізм, театр Леся Курбаса)	Скласти тези доповіді «Український футуризм»
11	Постмодернізм	Скласти тези доповіді «Український постмодернізм: імена, теми, стильові особливості»

Заочна форма навчання

ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практичний модуль			
Змістовий модуль 1 Характеристика стилів XI-XVIII століть			
	Тема	План	
1	Бароко	Історико-культурні параметри бароко. Естетика бароко. Хронологічні межі епохи. Сучасна періодизація епохи (раннє бароко, зріле бароко, пізнє бароко). Барокова архітектура, живопис. Братські школи. Києво-Могилянська академія. Козацький міф. Слов'янське бароко. Освоєння теорії бароко в Україні. Українська барокова поезія. «Козацькі літописи» як етап історичного самоусвідомлення нації.	2
2	Класицизм. Сентименталізм	Античні традиції у сприйнятті класицизму. Вимоги до форми. Класицизм в українській літературі. Характерні ознаки сентименталізму. Сентименталізм в англійській і європейських літературах. Сентименталізм в українській літературі.	2
Змістовий модуль 2 Специфіка стилів XIX-XXI століть			
3	Романтизм	Романтизм. Романтизм як тип художнього світосприйняття. Основні етапи розвитку та течії романтизму. Основні концепти романтизму: два світи, двійництво, ідеал, мистецтво, особистість, екзотика. Український романтизм: хронологічні межі, національні риси, митці-романтики.	2
4	Український авангард (футуризм, конструктивізм, примітивізм, театр Леся Курбаса)	Український авангард (футуризм, конструктивізм, «потік свідомості», примітивізм, театр абсурду, театр Леся Курбаса). Авангард та епатаж. Пародія в естетиці авангарду.	2

Модуль самостійної роботи		
	Тема	Види і форми роботи
1	Поняття стилю. Чинники формування стилю	Опрацювати матеріал за підручником Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. Тернопіль: Феміна, 1994. 480 с.
2	Монументальний стиль	Скласти тези доповіді «Поняття монументального стилю. Головні характеристики»
3	Готика	Скласти тези доповіді «Готична література: джерела, традиції, розвиток»
4	Ренесанс	Скласти тести «Європейський ренесанс»
5	Бароко	Підготувати доповідь «Образ саду, часу, Бога у барокових творах»
6	Класицизм. Сентименталізм	Скласти таблицю «Основні ознаки класицизму та сентименталізму»
7	Романтизм	Підготувати презентацію «Український романтизм»
8	Реалізм	Скласти тези доповіді «Реалізму в літературі: ознаки, етапи розвитку»
9	Модернізм як система художніх цінностей	Підготувати презентацію «Модерні напрямки в українській літературі»
10	Український авангард (футуризм, конструктивізм, примітивізм, театр Леся Курбаса)	Скласти тези доповіді «Український футуризм»
11	Постмодернізм	Скласти тези доповіді «Український постмодернізм: імена, теми, стильові особливості»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовуються методи усного, письмового, практичного контролю та самоконтролю, що забезпечує мотиваційний аспект навчання майбутніх фахівців. Для мотивації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів та розвитку їх інформаційної компетентності передбачена пошукова робота в мережі інтернет, робота з ілюстративно-довідковими матеріалами, робота з художніми текстами, пошук та аналіз сучасних інтерпретацій твору тощо.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ. Поточний контроль –це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на

консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ проводиться в кінці семестру у формі екзамену.

Форми проведення підсумкового контролю з дисципліни - тестові завдання / екзаменаційні питання.

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю. Застосовано такі види контролю: індивідуальне та фронтальне опитування; колоквиум; контрольні питання та завдання до практичних занять, тестові завдання, екзаменаційні питання. Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається письмовому, практичному і тестовому контролю.

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів відбувається за такою шкалою

Бали	Шкала ECTS	Рівень знань	Результат
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	зараховано
74–81	C	добре	зараховано
64–73	D	задовільно	зараховано
60–63	E	задовільно	зараховано
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно	не зараховано

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів

Рівень, шкала ECTS, оцінка	Теоретична підготовка Практичні вміння й навички
Високий, A (відмінно) 100 балів	Відповідь студента логічно правильно побудована, вичерпна, що відповідає змісту питання; він виявляє вміння вмотивувати власне бачення аналізованих питань, покликаючись на думки вчених. Студент опрацював рекомендовану до теми наукову літературу й питання, відведені на самостійне вивчення. Відповідь його зв'язна, послідовна й аргументована. Студент демонструє вміння підтверджувати теоретичний виклад матеріалу прикладами; вміння працювати з науковою літературою, робити правильні висновки. Самостійно виконує завдання різного рівня складності.
Високий, A (відмінно)	Відповідь студента логічно правильно побудована, вичерпна, що відповідає змісту питання; він виявляє вміння вмотивувати власне бачення

90 балів	аналізованих питань, покликаючись на думки вчених, на прохання викладача. Студент опрацював рекомендовану до теми наукову літературу й питання, відведені на самостійне вивчення. Відповідь його зв'язна, послідовна й аргументована. Студент демонструє вміння підтверджувати теоретичний виклад матеріалу прикладами; вміння працювати з науковою літературою, робити правильні висновки. Самостійно виконує завдання різного рівня складності.
Вище середнього, В (дуже добре) 89 балів	Відповідь студента повна й аргументована, спирається на праці дослідників. Студент знає весь обсяг запропонованого в темі матеріалу, проте помиляється у неprinципових моментах у викладі теорії. Він ознайомився з основною рекомендованою літературою, опрацював питання, винесені на самостійне вивчення. Відповідь його логічна, викладена правильною літературною мовою. Під час відповіді студент аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами та демонструє вміння працювати з науковою літературою. Самостійно виконує завдання різного рівня складності. Може припускатися окремих неprinципових помилок.
Вище середнього, В (дуже добре) 82 бали	Відповідь студента достатньо повна й аргументована, спирається на праці дослідників. Студент знає обсяг запропонованого в темі матеріалу, проте помиляється у неprinципових моментах у викладі теорії. Він ознайомився з основною рекомендованою літературою, опрацював питання, винесені на самостійне вивчення. Відповідь його логічна, викладена літературною мовою. Під час відповіді студент аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами та демонструє вміння працювати з науковою літературою. Самостійно виконує завдання різного рівня складності. Припускається окремих неprinципових помилок.
Середній, С (добре) 81 балів	Студент висвітлює різні точки зору на обговорювану тему. Демонструючи знання повного обсягу матеріалу, студент може помилятися в окремих питаннях. Опрацювавши рекомендовану літературу, може допускати помилки у значимості того чи іншого джерела. Додаткові питання допомагають йому висловити думку. Не завжди дотримується логіки викладу, хоч і вільно орієнтується у матеріалі, але інколи припускається одиничних помилок. Студент володіє усним і письмовим мовленням. Під час відповіді студент переважно аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами та демонструє вміння працювати з науковою літературою. Самостійно виконує завдання різного рівня складності. Припускається окремих помилок.
Середній, С (добре) 74 бали	Студент висвітлює різні точки зору на обговорювану тему. Демонструючи знання обсягу матеріалу, студент може помилятися в окремих питаннях. Опрацювавши рекомендовану літературу, може допускати помилки у значимості того чи іншого джерела. Додаткові питання допомагають йому висловити думку. Не завжди дотримується логіки викладу, хоч і достатньо орієнтується у матеріалі, але припускається помилок. Студент володіє усним і письмовим мовленням. Під час відповіді студент переважно аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами та переважно демонструє вміння працювати з науковою літературою. Самостійно виконує завдання різного рівня складності. Припускається помилок.
Достатній, Д (задовільно) 73 бали	Відповідь студента неповна і недостатньо аргументована. Студент опрацював питання, що пропонуються на самостійне опрацювання, лише частково. Матеріал студентом засвоєно на рівні переказування, вивчене відтворює не завжди логічно і послідовно, але не губиться при необхідності

	навести приклад. Знає стандартні дефініції. У мові викладу трапляються окремі граматичні і стилістичні помилки. Під час відповіді студент мало аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами. Під час виконання різної складності завдань, студент користується зразком (інструкцією). Виконує завдання з помилками; робить висновки.
Достатній, Д (задовільно) 64 бали	Відповідь студента неповна і недостатньо аргументована. Студент опрацював питання, що пропонуються на самостійне опрацювання, лише частково. Матеріал студентом засвоєно на рівні переказування, вивчене відтворює не завжди логічно і послідовно, губиться при необхідності навести приклад. Переважно знає стандартні дефініції. У мові викладу є граматичні і стилістичні помилки. Під час відповіді студент недостатньо аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами. Під час виконання різної складності завдань, студент користується зразком (інструкцією). Виконує завдання з помилками; робить висновки за допомогою викладача.
Достатній, Е (задовільно) 63 бали	Відповідь студента неповна і мало аргументована. Студент опрацював питання, що пропонуються на самостійне опрацювання, лише частково. Матеріал студентом засвоєно на рівні невпевненого переказування, вивчене відтворює не послідовно. Знає стандартні дефініції Він засвоїв частину матеріалу теми, але ці знання мають несистемний характер. У мові викладу є граматичні і стилістичні помилки. Під час відповіді студент аргументує теоретичний виклад матеріалу поодинокими конкретними прикладами. Під час виконання різної складності завдань, студент користується зразком (інструкцією). Виконує завдання з багатьма помилками; робить висновки, але не розуміє уповні мету роботи.
Достатній, Е (задовільно) 60 балів	Відповідь студента неповна і майже не аргументована. Студент опрацював питання, що пропонуються на самостійне опрацювання, лише частково. Матеріал студентом засвоєно на рівні невпевненого переказування, вивчене відтворює не послідовно. Знає стандартні дефініції Він засвоїв частину матеріалу теми, але ці знання мають несистемний характер. У мові викладу є граматичні і стилістичні помилки. Під час відповіді студент аргументує теоретичний виклад матеріалу поодинокими конкретними прикладами. Під час виконання різної складності завдань, студент користується зразком (інструкцією). Виконує завдання з багатьма помилками; робить висновки за допомогою викладача, але не розуміє мету роботи.
Початковий, FX (незадовільно) 59 балів	У студента відсутні знання матеріалу з теми. Він частково відповідає на поставлені запитання, але сам не спроможний викласти теоретичний матеріал. Студент не опрацював матеріал, що пропонується на самостійне вивчення; необізнаний з рекомендованою літературою. У його мовленні часто трапляються граматичні помилки, відчувається брак достатнього словникового запасу. Студент не демонструє вміння наводити конкретні приклади. Не може самостійно виконати завдання та зробити висновки, не розуміє мету роботи.
Початковий, FX (незадовільно) 35 балів	У студента відсутні знання матеріалу з теми. Він робить спроби відповісти на поставлені запитання, але сам не спроможний викласти теоретичний матеріал. Студент не опрацював матеріал, що пропонується на самостійне вивчення; необізнаний з рекомендованою літературою. У його мовленні часто трапляються граматичні помилки, відчувається суттєвий брак достатнього словникового запасу. Студент не демонструє будь-які вміння наводити конкретні приклади. Не може самостійно виконати завдання та

	зробити висновки, не розуміє мету роботи.
Початковий F (незадовільно) 34-1 бал	Студент повністю не знає матеріал теми. Студент не демонструє вміння та навички

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Рівень, шкала ECTS, оцінка	Теоретична підготовка
	Практичні вміння й навички
Високий, A (відмінно) 100 балів	Студент повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може аргументовано її доводити. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином
Високий, A (відмінно) 90 балів	Студент повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може її доводити. Усі види практичних завдань правильно виконані і належним чином. Допущено окремі помилки в оформленні.
Вище середнього, B (дуже добре) 89 балів	Загалом студент повно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє належні знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак недостатньо аргументовано її доводить. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені, проте трапляються поодинокі помилки у виконанні завдань та їх оформленні
Вище середнього, B (дуже добре) 82 бали	Загалом студент розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє належні знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак недостатньо аргументовано її доводить. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені, проте трапляються помилки у виконанні завдань та їх оформленні
Середній, C (добре) 81 бал	Студент розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак не може аргументовано її довести. Усі види практичних завдань виконані та оформлені належним чином, проте допущено помилки у виконанні завдань та їх оформленні
Середній, C (добре) 74 бали	Студент переважно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак не може її довести. Практичні завдання переважно виконані та оформлені належним чином, проте допущено помилки у виконанні завдань та їх оформленні
Достатній, D (задовільно) 73 бали	Студент розкриває не всі питання, винесені для самостійного опрацювання, невпевнено оперує поняттями і термінологією, демонструє знання більшості джерел. Студент припускається помилок при виконанні практичних завдань, завдання не оформлені належним чином, деякі завдання не виконані
Достатній, D (задовільно) 64 бали	Студент розкриває не всі питання, винесені для самостійного опрацювання, невпевнено оперує поняттями і термінологією, демонструє знання окремих джерел. Студент припускається багатьох помилок при виконанні практичних завдань, завдання не оформлені належним чином, частина завдань не

	виконані
Достатній, Е (задовільно) 63 бали	Студент розкриває окремі питання, винесені для самостійного опрацювання, недостатньо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Студент виконав лише 50% завдань, винесених на самостійне опрацювання, допустив помилки при їх оформленні
Достатній, Е (задовільно) 60 бали	Студент розкриває окремі питання, винесені для самостійного опрацювання, недостатньо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Студент з виконав лише 50% завдань, винесених на самостійне опрацювання, допустив численні помилки при їх оформленні
Початковий, FX (незадовільно) 59 балів	Студент у загальних рисах розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, не розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Студент виконав лише окремі завдання, винесені на самостійне опрацювання, не дотримався вимог при їх оформленні
Початковий, FX (незадовільно) 35 балів	Студент у загальних рисах розкриває поодинокі питання, винесені для самостійного опрацювання, не розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається численних помилок, матеріал викладає нелогічно. Студент виконав лише поодинокі завдання, винесені на самостійне опрацювання, не дотримався вимог при їх оформленні
Початковий F (незадовільно) 34-1 бал	Студент повністю не знає матеріал, винесений на самостійне опрацювання Студент не виконав завдання, винесені на самостійне опрацювання

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ

Час виконання 30 хвилин

Вид контролю: екзаменаційний тест

Мета тестового контролю: перевірка успішності засвоєння студентами теоретичного матеріалу та рівня сформованості вмінь і навичок з дисципліни.

Структура тесту

Тест складається з 30 завдань.

Завдання 1-16 на вибір однієї правильної відповіді.

Завдання 17-21 множинного вибору з кількома правильними відповідями.

Завдання 22-26 з пропуском частин речення.

Завдання 27-30 на встановлення відповідності.

Завдання розташовані блоками за принципом зростання складності.

Для успішного розв'язання тестових завдань студент має набрати від 23 до 46 тестових балів.

Студентові, який набрав від 1 до 22 тестових балів, контрольна робота не зараховується.

Загальні критерії оцінювання за тестовими завданнями

Оцінка «відмінно» - студент дав не менше 90% правильних відповідей

Оцінка «добре» - студент дав не менше 70% правильних відповідей

Оцінка «задовільно» - студент дав не менше 50% правильних відповідей

Оцінка «незадовільно» - студент дав менше 50% правильних відповідей

Критерії оцінювання тесту

Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ	Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ
46	100	A	22	59	

45	97	відмінно	21	56	FX Незадовільно	
44	95		20	52		
43	93		19	49		
42	91		18	45		
41	89	В добре	17	42		
40	86		16	38		
39	84		15	35		
38	82		14	34		
37	80	С добре	13	29		F незадовільно
36	78		12	26		
35	76		11	23		
34	74		10	21		
33	72		9	19		
32	71		8	17		
31	69	D задовільно	7	15		
30	67		6	13		
29	67		5	10		
28	65		4	8		
27	64	E задовільно	3	6		
26	63		2	4		
25	62		1	2		
24	61		0	1		
23	60					

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Під час оцінювання презентації враховуються такі позиції:

1. Зміст

- Розкрито всі аспекти теми
- Матеріал викладений у доступній формі
- Слайди розташовані в логічній послідовності
- Заключний слайд із висновками
- Бібліографія з перерахуванням усіх використаних ресурсів

2. Елементи оформлення

- Зміна слайдів
- Дизайн
- Анімація: стандартні, установка ефектів при зміні слайдів
- Графіки, діаграми, малюнки

3. Елементи творчості

- Оригінальність і винахідливі приклади

За шкалою ECST	Бал за 100- бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

А	100	5 відмінно	• У презентації відбито глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених завдань; • матеріал викладено у доступній формі; • слайди розташовано в логічній послідовності; • під час аналізу-інтерпретації аргументовано власне ставлення до проблеми, зроблено самостійні висновки; • малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації; • виявлено оригінальність в оформленні й добиранні прикладів; • роботу виконано творчо і самостійно; • бібліографію подано з перерахуванням усіх використаних ресурсів.
	90		• У презентації відбито глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених завдань; • матеріал викладено у доступній формі; • слайди розташовано в логічній послідовності; • під час аналізу-інтерпретації аргументовано власне ставлення до проблеми, зроблено самостійні висновки; • малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації; • роботу виконано творчо і самостійно; • бібліографію подано з перерахуванням усіх використаних ресурсів; • допущено незначні огріхи в мовному оформленні.
В	89	4 добре	• Презентація задовольняє всі критерії, що висуваються до неї; • матеріал викладено в доступній для розуміння формі; • слайди розташовано в логічній послідовності, а заключний містить висновки; • представлений матеріал відбиває глибокий пошук та застосування навичок мислення високого рівня; • графіки, малюнки, діаграми доводять глибоке розуміння теми; • розкрито всі аспекти теми; • допущено помилки в оформленні літератури й у мовному оформленні

	83		слайдів.. • Презентація задовольняє всі критерії, що висуваються до неї; • матеріал викладено в доступній для розуміння формі; • слайди розташовано в логічній послідовності, а заключний містить висновки; • графіки, малюнки, діаграми доводять глибоке розуміння теми, але не містять негрубі помилки; • розкрито всі аспекти теми; • допущено помилки в оформленні літератури й у мовному оформленні слайдів..
C	81	4	• Презентація повністю відповідає темі; • слайди розташовано в логічній послідовності, а заключний містить висновки; • інформація, здобута із різноманітних джерел, відбиває зміст теми; • графіки, малюнки і діаграми побудовані відповідно до вимог; • бібліографія містить посилання на використані ресурси; • проект корисний не тільки для студентів, які його створили;
	74	добре	• Презентація відповідає темі; • слайди розташовано в логічній послідовності, а заключний містить висновки; • інформація здобута із різноманітних джерел; • графіки, малюнки і діаграми побудовані відповідно до вимог, але подані в чорно-білій кольоровій гамі; • бібліографія містить посилання на використані ресурси; • проект корисний для студентів, які його створили;
D	73	3 задовільно	• Проект представляє інформацію структуровану у формі опорного конспекту; • слайди розташовано в логічній послідовності, однак заключний не містить висновків; • інформацію подано зрозуміло для аудиторії, але дещо примітивно; • зроблено акцент на важливих питаннях, що відбито в графіках, малюнках і діаграмах;

	64		• бібліографія містить всі використані ресурси; • у текстах слайдів допущено граматичні помилки.
			• Проект представляє інформацію структуровану у формі опорного конспекту; • слайди не завжди розташовано в логічній послідовності; • заключний слайд не містить висновків; • інформацію подано зрозуміло для аудиторії, але дещо примітивно; • зроблено акцент на важливих питаннях, що відбито в графіках, малюнках і діаграмах; • бібліографія не містить всі використані ресурси; • у текстах слайдів допущено граматичні й лексичні помилки;
E	63	3 задовільно	• Проект сфокусовано на темі, але не висвітлює її; • має певну організаційну структуру, але її не продемонстровано під час показу; • в останньому слайді відсутні висновки; • бібліографія містить лише частково використані ресурси; • у слайдах допущені фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні;
	60		• Проект сфокусовано на темі, але не висвітлює її; • має певну організаційну структуру, але її не продемонстровано під час показу; • в останньому слайді відсутні висновки; • бібліографія не містить використані ресурси; • у слайдах допущені фактичні помилки і незрозумілу інформацію.
FX	59	2 незадовільно з можливістю повторного складання	• Проект здається випадковим, нашвидку зробленим, чи незакінченим; • у слайдах порушено логічну послідовність викладу думки, відсутні висновки; • у слайдах наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми
	35		• Проект видається нашвидку зробленим, незакінченим; • у слайдах порушено логічну послідовність викладу думки, відсутні висновки;

			- у слайдах наявні значні фактичні помилки та незрозумілості; - у проекті не виявлено чіткого розуміння теми.
X	1–34	2 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисциплін.	Проект не виконано.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОПОВІДІ

Під час оцінювання відповіді необхідно виділити наступні елементи:

- Актуальність описаної проблеми та реальність запропонованого механізму вирішення даної проблеми.
- Подання власної думки (позиції, ставлення) при розкритті проблеми.
- Розкриття проблеми на теоретичному рівні (у порівнянні з обґрунтуваннями).
- Логіка в аргументації свого погляду.
- Оригінальність підходу до вирішення проблем.
- Узгодженість у тексті ключових тез та аргументів.
- Несуперечність особистісних суджень.

За шкалою ECST	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка ХДУ	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
A	100	5	- Відбито світоглядну позицію автора, його погляд на сутність проблеми; - проблему розкрито на теоретичному рівні з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді; - робота логічна, послідовна, композиційно чітка; - виловлені аргументи, власні думки спираються на факти або особистий досвід; - виявлено оригінальність підходу до розв'язання проблеми.
	90	відмінно	- Відбито світоглядну позицію автора, його погляд на сутність проблеми; - проблему розкрито на теоретичному рівні з використанням фахових термінів і понять; - робота логічна, послідовна, композиційно чітка; - виловлені аргументи, власні думки спираються на факти або особистий досвід;

			виявлено оригінальність підходу до розв'язання проблеми.
B	89	4	- Представлено власну думку (позицію, ставлення) у розкритті проблеми; - питання розкрито на теоретичному рівні, з достатнім використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді; - власну думку аргументовано фактами; - доведено несуперечність власних суджень; - виявлено особистий підхід до розв'язання проблеми.
	82	добре	- Представлено власну думку (позицію, ставлення) у розкритті проблеми; - питання розкрито на теоретичному рівні, з достатнім використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді; - власну думку аргументовано фактами; - доведено несуперечність власних суджень; - виявлено особистий підхід до розв'язання проблеми.
C	81	4	- Представлено власну точку зору на розкриття порушеної проблеми; - питання розкрито повно з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді; - теоретичні зв'язки й обґрунтування в доповіді простежуються слабо; - власні думки аргументовано з опорою на відомі факти; - виявлена деяка оригінальність у поданні матеріалу.
	74		добре
D	73	3	- Проблему розкрито на формальному рівні; - використано фахові терміни і поняття, але без належного обґрунтування; - власна думка не достатньо аргументована фактами під час розкриття проблеми;
			у тексті дещо порушено логіку викладу думки;

	64		• Проблему розкрито на формальному рівні; • використано фахові терміни і поняття, але без належного обґрунтування; • власна думка не завжди аргументована фактами під час розкриття проблеми; • у тексті порушено логіку викладу думки, допущено мовленнєві помилки;
E	63	3 задовільно	• Представлено загальновідому інформацію на побутовому рівні без аргументації та належного аналізу; • порушено логіку викладу думки; • не висловлено власної позиції за обраною проблемою; • під час виступу допущено лексичні і граматичні помилки.
	60		• Представлено загальновідому інформацію на побутовому рівні без аргументації та належного аналізу; • порушено логіку викладу думки; • відсутня власна позиція за обраною проблемою; • під час виступу допущено значну кількість лексичних і граматичних помилок.
FX	59	2 незадовільно (з можливістю повторного складання)	• Проблему не розкрито; • дібрана інформація не відповідає завданням.
	35		• Проблему не розкрито; • дібрана інформація не відповідає завданням; • допущено велику кількість помилок різного характеру.
X	1-34	2 незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	Завдання не виконано.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 336 с.
2. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст.: Навчальний посібник. К.: Вид. центр «Академія», 2009. 424 с.
3. Галич О. А. Вступ до літературознавства. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 324 с.
4. Павличко С. Теорія літератури. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. 679 с.
5. Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. Тернопіль: Феміна, 1994. 480 с.

Додаткова

6. Базен Ж. Барокко и рококо. Москва : Слово, 2001. 287 с.
7. Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрями. К. : Смолоскип, 2006. 464с
8. Вейс Г. История культуры. Костюм. Украшения. Предметы быта. Вооружение. Храмы и жилища. Обычай и нравы. Москва, 2002. 960 с.
9. Гіник-Березовська З. Грані культур. Бароко. Романтизм. Модернізм. Київ, 2000.
10. Грушевський М. Історія української літератури: в 6 т. 9 кн. Київ: Обереги, 1995. Т.6. 712 с.
11. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн.
12. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Київ, 1997.
13. История искусств стран Западной Европы от Возрождения до начала 20 века: живопись, скульптура, графика, архитектура, музыка, драма-театр; Искусство XVII века. Голландия, Франция, Англия, Германия / Е. И. Ротенберг (ред.), М. И. Свидерская (ред.). Москва: Искусство, 1995. 392 с.
14. Ільницький О. Український футуризм (1914-1930). Львів: Літопис, 2003. 367 с.
15. Кузнецов Ю. Б. Імпресіонізм в українській прозі кінця XIX – поч. XX ст. Київ, 1995.
16. Наливайко Д. Искусство: Направления, течения, стили. Киев: Искусство, 1980. Кн. 1. 288 с.
17. Петрушенко В. та ін. Етика та естетика. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. 180 с.
18. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Літературознавчі студії. Івано-Франківськ, 1998.
19. Сидоренко В. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: розвиток візуального мистецтва України XX–XXI ст. Київ: ВХ студіо, 2008. 187 с.
20. Соболь В. Українське бароко. Тексти і контексти. Варшава: Видавництво Варшавського університету, 2015. 382 с.
21. Українське бароко / Керівник проекту Дмитро Наливайко; науковий та літературний редактор Леонід Ушкалов. Харків: Акта, 2004. Т. 1. 635 с.
22. Українське бароко / Керівник проекту Дмитро Наливайко; науковий та літературний редактор Леонід Ушкалов. Харків: Акта, 2004. Т. 2. 410 с.
23. Хархун В. Соцреалістичний канон: генеза, розвиток, модифікації. Ніжин: Гідромас, 2009. 508 с.

Інтернет-ресурси

Історія української культури. Навчальний посібник. 7.2. Модернізм як система художніх цінностей. URL: <https://history.vn.ua/book/ukraine-culture-history-textbook-palm-2013/29.php>

Історія української культури. Навчальний посібник. URL: <https://history.vn.ua/book/ukraine-culture-history-textbook-palm-2013/>

Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія мистецтв». URL: https://studme.com.ua/1691041013552/kulturologiya/istoriya_iskusstv_.htm

Короткий курс лекцій з дисципліни «Художня культура ХХ століття». URL: https://studme.com.ua/1329030512933/kulturologiya/hudozhestvennaya_kultura_xx_veka_.htm

Курси лекцій. Історія української літератури Х-ХVIII ст. Лекція 08. Історико-культурні параметри епохи Бароко. URL: <http://www.bishop.kharkov.ua/kursi-lekcij/istoria-ukraienskoie-literaturi-h--xviii-st/lekcija-08-istoriko-kulturni-parametri-epohi-barok>

Ушкалов Л. Таке солодке слово «бароко». URL: <https://kharkiv-nspu.org.ua/archives/5635>

Зміни та доповнення на 20__ / 20__

Затверджено

протокол від «__» _____ 20__ засідання
кафедри _____

Завідувач кафедри _____ (_____)

Зміни та доповнення на 20__ / 20__

Затверджено

протокол від «__» _____ 20__ засідання
кафедри _____

Завідувач кафедри _____ (_____)

**Зміни та доповнення
на 20__ / 20__**

Затверджено

протокол від «__» _____ 20__ засідання
кафедри _____

Завідувач кафедри _____ (_____)